

Kurs: BG 1115 Examensarbete, kandidat, jazz, 15 hp
2016

Konstnärlig kandidatexamen i musik, 180 hp

Institutionen för jazz

Handledare: Sven Berggren

Ludwig Gustafsson

Trumsound genom olika årtionden

Skriftlig reflektion inom självständigt, konstnärligt arbete

Det självständiga, konstnärliga arbetet finns
dokumenterat på inspelning: xxx

Innehållsförteckning

Projektidé	2
Varför vill jag göra ett sådant här projektarbete?	2
Bakgrund	2
Gymnasiet	3
Folkhögskola	4
Musikhögskolan.....	4
Inspelningsprocessen	5
60-Talet	5
70-Talet	7
80-Talet	8
90-Talet	9
2000-Talet	10
Uppmickning	12
Mixning	14
Slutreflektion	16

Projektidé

Efter ganska lång tid av fundering på vad jag ska göra har jag kommit fram till att jag ska spela in mig själv.

Min idé är att jag kommer gå igenom olika genré/årtionden och jobba med sound och utforska hur trummorna lät, och hur man kan göra för att ändra och sätta sin egen touch på det. Så jag tänker mig ungefär 15-20 låtar/komp i helt spridda genre.

Jag övar in trumkompen så att jag känner att jag behärskar dem både spelmässigt och soundmässigt. Sen spelar jag in kompen med min egna utrustning. Här kommer jag jobba med olika mick-upsättningar och förmodligen spela in i olika rum för att få rätt ljudbild från början.

När allt är inspelat och klart kommer det mixas och mastras. Här kommer jag nog ta hjälp av någon av mina kompisar som är väldigt bra på det. Men målet är att jag även ska lära mig det så gott som det går.

Varför vill jag göra ett sådant här projektarbete?

I våras hade jag ingen aning om vad jag ville göra för arbete. Jag försökte tänka efter vad som skulle passa mig men kunde inte riktigt komma på något bra. Att göra en konsert med egna låtar, tribute-konsert eller spela in egna låtar kände jag inte riktigt för.

Efter en hel del fundering kom jag på mer och mer vad jag ville göra och tillslut fick jag ihop en ganska bra grej att lägga ner mycket tid på tycker jag.

Jag känner att det här projektet kommer ge väldigt mycket på olika plan. Det är bara grejer som jag vill jobba med och är intresserad av.

Spelmässigt spelar jag väldigt mycket olika stilar, så jag vill på något sätt utveckla det och bli ännu bättre på att bli en crossover – trummis.

Sound-biten är väldigt intressant tycker jag och har alltid tyckt. Att kunna jobba med olika trumset, skinn, cymbaler osv är för mig självklart och jag försöker alltid utveckla det och vill göra det ännu mer. Det kommer jag få slita hårt med eftersom jag kommer gå igenom olika årtionden. 60,70,80-talstrummor har väldigt olika sound så det blir spännande att jobba med.

Studio-biten är också något som jag alltid har varit fascinerad av. Att kunna spela avslappnat i studio och sedan kunna vara nöjd själv är något jag vill jobba på och lära mig mer av hela tiden. Ibland kan jag tycka att det är läskigt att lyssna på sig själv på en inspelning och det vill jag träna bort så gott det går också.

Det ska också bli väldigt kul att nörda ner sig lite i logic och lära sig krana ett schysst trumljud så gott det går med min utrustning.

För mig känns det viktigt att göra ett val som man känner att man vill göra och som man kan utvecklas i, och det tror jag verkligen att jag kommer göra i det här arbetet. Grejerna jag rabblat upp är saker som jag just nu vill bli bra på och jobba med i framtiden. Så jag tycker det känns som en härlig utmaning.

Bakgrund

När jag var tre år fick jag första trumset och redan då var jag såld. Jag kommer från en familj där musiken alltid varit en viktig del. Med en pappa som också spelar trummor, mamma som alltid spelade plattor hemma så var det inte så konstigt att även jag fick upp ögonen för musiken väldigt snabbt.

Redan som liten satt jag och spelade till skivor och försökte härma och ta efter, det var det roligaste jag visste. Jag riggade upp mitt lilla trumset framför tv:n hemma i vardagsrummet och spelade till alla möjliga slags program som det var livemusik i. Det var roligare än att leka med bilar och bygga lego tyckte jag. Det blev helt enkelt väldigt mycket trummande tills att jag började första klass.

På låg och mellanstadiet blev det inte så mycket musik för min del. Jag började visserligen på kulturskolan men hade tappat intresset lite och tyckte nu det var roligare att spela fotboll och innebandy med kompisarna. För var det nog viktigt att göra något helt annat än att bara i stort sett spela trummor. De flesta av mina kompisar jag träffade när jag började skolan höll ju på med sport och hade inte egentligen något större intresse av musik. Något som också var skönt var att jag aldrig fick några krav hemifrån. Jag fick göra vad jag ville och det gjorde jag med. Hela grundskolan för mig handlade egentligen bara om idrott. Det var det som var kul och det var där jag hade mina vänner.

Gymnasiet

När jag började gymnasiet och estetiska programmet hade intresset för musik ökat igen. Jag hade väl kanske inte siktet inställt på att bli en grym trummis. Jag spelade i ett popband och det var grymt kul, det var en bra ingång för mig till att uppskatta musik på ett annat sätt en vad jag gjorde innan.

Bandet jag spelade i gick under namnet Sam Elliott. Vi spelade väldigt mycket och fick hela tiden mycket positiv feedback. Det gjorde att vi fick väldigt bra självförtroende och kanske nästan lite hybris. Våren 2008 vann vi Musik Direkt som är en väldigt stor musiktävling för ungdomar mellan 13-19 år. Priset vi fick där var att vi fick åka på en Sverigeturné, det var otroligt stort tyckte vi. Så sommaren 2008 spelade vi ganska mycket på olika ställen och vi trodde väl där att nu bär det iväg. Men sommaren gick och hösten kom och vi skulle börja skolan igen. Nu skulle jag börja andra året och man kände att det hade hänt väldigt mycket på ett år. Känslan som fanns nu var att det skulle hända något med bandet vilket det inte gjorde. Det var fortfarande lite problem med bandmedlemmar osv som gjorde att det inte fanns någon riktig gnista.

För min egen del kände jag att det hade hänt mycket med mitt egna spel. Jag hade blivit en mycket bättre trummis och fått ganska mycket erfarenhet av att spela live trots att jag bara var 16 år. Från att ha lyssnat på popmusik började jag nu öppna upp lite och intresserade mig för lite andra stilar så som soul/funk till exempel. Jag kom ihåg att jag lyssnade väldigt mycket till Nils Landgren & Funk Unit vid den här tidpunkten.

Jag hade också börjat spela i två olika storband. Kulturskolans Storband i Tranås och Aneby Storband som ligger drygt 2 mil söder om Tranås. Spelade också en del i kyrkorna runt omkring Tranås tillsammans med olika folk. Kompade lokala artister osv i olika sammanhang. Man utvecklades omedvetet hela tiden och det var väldigt kul att få spela så mycket live.

Sommaren mellan andra och tredje året på gymnasiet spelade vi fortfarande lite med vårt band Sam Elliott. Inte alls i samma utsträckning men vi gjorde några spelningar. Men man märkte att alla hade blivit lite äldre. Alla förutom jag hade dessutom tagit studenten och hade siktet inställt någon annanstans. Även jag hade siktet någon annanstans, jag hade hört talas om folkhögskola och att det skulle vara en rolig grej.

När jag började trean hade jag ett ganska stort samtal med min pappa som även var min trumlärare. Han förklarade vad som gällde och hur hård konkurrens det var på folkhögskolorna. Jag hade börjat intressera mig för jazz och det var någon skola med sådan inriktning jag ville gå. Drömmen för mig var att komma in på Musikhögskolan i Stockholm men det var alldeles för tidigt. Det fick jag också förklarat för mig att stressa in inte in på Musikhögskolan. Det förstod jag väl inte riktigt då men nu förstår jag verkligen. Jag hade ju knappt jammat en enda gång i mitt liv.

Hur som helst, tiden gick jag övade på riktigt för första gången i mitt liv. När det väl var dags att söka kände jag mig förebredd och det skulle bli kul. Jag kom in på Lunnevals Folkhögskola och fick bra reservplatser på både Skurup och Fridhem. Det var en stor lättnad för mig att komma in på en folkhögskola. Nu visste jag vad jag skulle göra efter gymnasiet och det kändes helt rätt. Jag hade ju i

stort sett förberett mig hela mitt tredje år för att komma in någonstans och det gjorde jag. Men det här var bara ett delmål.

Folkhögskola

När jag började Lunnevad kändes det som en uppgradering på gymnasiet tyckte jag. Den stora skillnaden var att man hade flyttat hemifrån, man bodde på skolan och att man kunde spela hur mycket som helst. Man behövde inte gå till någon mattelektion eller plugga till något historiaprov, nu var det musik för hela slanten. Det var ju såklart en stor omställning men jag tyckte att jag hängde med bra både socialt och spelmässigt. Man kände sig nästan odödlig, man kunde spela hur mycket som helst utan att tappa sugen.

Även på Lunnevad hade jag min pappa som lärare. Det var grymt att fortsätta ha samma lärare som jag hade på gymnasiet, man kunde fortsätta där man slutade. Detta i kombination med att jag fick spela med grymma klasskamrater gjorde att jag utvecklades grymt mycket på ett år. Jag förstod det först när jag sökte Skurup och Fridhem igen och kom in på båda skolorna. Just då kändes det väldigt coolt eftersom både skolorna ansågs som det bästa enligt eleverna i alla fall, haha. Skurup blev valet och det var dags att flytta söderut efter ett år på Lunnevad. Det kändes som ett naturligt steg att börja på Skurup. För mig var det lite speciellt att gå på Lunnevad eftersom jag hade min pappa som lärare. Så det skulle bli spännande att för första gången få ha en annan trumlärare so inte var ens egen pappa. För många hade det nog inte funkade att ha sin egen far som lärare men för mig funkade det väldigt bra i stort sätt hela tiden. Visst hade vi våra duster ibland men det var inte ofta. De som gjorde att det funkade så bra tror jag var att jag var så pass intresserad och motiverad. Han lät mig göra vad jag ville och berättade för mig vad som gällde för att nå dit jag ville. För mig är han också en oerhört bra trummis och pedagog som har en bred musiksmak och behärskar i stort sätt alla genrer. Jag är tacksam för all hjälp jag fick därifrån och det är alltid skönt att ha någon så nära som man kan ventilera med.

Skurups Folkhögskola gav mig två bra år. Det tog en liten tid för mig att komma in i matchen första året kommer jag ihåg. Det fanns väldigt mycket folk som spelade bra och man var verkligen tvungen att hänga i. Efter halva första året ungefär kände jag att jag vågade mer och att jag hade fått lite mer kött på benen. Det lossnade mer och mer samtidigt som man spelade och övade som om det inte fanns något annat att göra.

Inför mitt andra år var jag lite halvsugen på att börja ett tredje år på folkhögskola. Jag var lite trött att bo på ett internat och att bo långt ner i Skåne. Men jag hade också landat ganska mycket musikaliskt och kände mer och mer vad jag ville göra. När det väl satte igång fick jag massor att göra direkt. Blev involverad i massa projekt och repade från morgon till kväll. I vissa perioder kändes det lite jobbigt att det var musik från morgon till kväll. Men jag såg det mycket som träning också. Precis som om man ska ut och springa, det är inte alltid roligt.

I alla fall fick jag spela väldigt mycket och övade på det jag ville öva på.

Större delen av andra året hade jag siktet inställt på Stockholm och Musikhögskolan . Det var där jag ville gå och bo, och det var där jag hade de flesta av mina barndomsvänner. Om jag inte skulle komma in på Musikhögskolan skulle jag ändå flyttat dit. Som tur var gick sökningen bra och jag skulle börja på Musikhögskolan i Stockholm, det kändes otroligt stort.

Mina år på folkhögskolorna gjorde mig väldigt gott. Att få spela med likasinnade, att bara kunna fokusera på musik och att få väldigt många fina vänner. Nu kändes det som jag var väldigt förberedd på att börja högskolan.

Musikhögskolan

Det kändes väldigt stort att få börja musikhögskolan. Det hade ju varit mitt stora mål sedan slutet av gymnasiet. I stort sätt halva min klass från Skurup skulle också börja och jag kände redan en del folk på skolan.

Jag hade väldigt klart för mig hur jag ville ha det när jag började. Jag ville spela många olika stilar och ha en öppen inställning. För mig har det inte bara funnits en inriktning utan jag har alltid tyckt det varit kul att spela olika slags musik. Det har varit så hela vägen och det är jag väldigt glad för.

På skolan kändes det som jag kom in i det snabbt och det var ju hur många grymma människor som helst att spela med. Eftersom jag kände ganska många på skolan redan när jag började gjorde det att jag snabbt fick upp ett stort kontaktnät och det var väldigt mycket spel hela tiden. Jag fick spela i många projekt och det var såklart otroligt kul. Efter första året kände jag att första året hade gått väldigt fort. Jag hade fått spelat väldigt mycket men inte hunnit med mig själv så mycket som jag kanske ville. Så inför andra året bestämde jag mig för att försöka hitta en bra balans mellan egen övning, skolarbete och repande. Det gick ganska bra och jag tyckte att jag hittade en bra balans. Så den banan försökte jag följa och det har känts bra hela vägen.

Mina tre år på skolan har känts väldigt bra och jag har verkligen utvecklats. Det sköna tycker jag har varit att man kan vara sig själv och alla får en plats. Att man får hjälp att forma sin utbildning till det som man vill göra, det har varit grymt tycker jag. Jag har fått testa att spela all möjlig slags musik i olika konstellationer och det har varit kul.

Inspelningsprocessen

Min tanke med det här projektet är alltså. Att spela in trumkomp i olika genre över olika årtionden. Jag ska försöka efterlikna soundet så gott det går med även sätta min egen prägel på inspelningen både spel och ljudmässigt. Det kommer att spelas in med egen ljudutrustning det vill säga med egna mikrofoner och ljudkort. När alla komp är inspelade kommer det mixas av producenten, min vän Axel. Jag kommer sitta med och försöka lära mig så mycket som möjligt.

Jag började med att samla låtar från de olika årtiondena. Från 1960-talet fram tills nutid. Alla låtar som jag tyckte var intressanta samlade jag i en spellista på spotify. Listan blev ganska lång och det fanns ungefär tio låtar från varje årtionde. Sedan var det bara att välja vilka man skulle ha. Eftersom jag valde att spela in allt själv med egna mickar, ljudkort osv har jag fått ta till alla knep som går för att få ut det bästa resultatet. För att få till det bästa ljudet är det också viktigt att ha tillgång till olika rum som är olika aukustikinredda. Om man till exempel vill spela in torra 70-talstrummor är det ju såklart en fördel att kunna spela in i ett rum som är torrt. Jag har spelat in det flesta låtarna i samma rum och har istället fått jobba mycket med soundet på trummorna, olika micktekniker och försökt dämpa rummet så bra som möjligt. När jag spelat in låtarna har jag haft lite olika saker i lurarna. Vissa låtar har jag spelat in till klick, andra både till klick och orginalversionen och vissa har jag inte haft någonting alls i lurarna. Hela tiden har jag försökt anpassa mig till vad som blir bäst för låtens bästa.

60-Talet

Jag började med att spela in två stycken James Brown-låtar, Cold Sweat och Mother Popcorn. Båda låtarna spelades in 1969 och påminner om varandra både spelmässigt och soundmässigt. Själv gillar jag verkligen James Brown och för mig var det självklart att ha med två stycken låtar av den här karaktären.

När jag skulle spela in låtarna började jag med att spela kompet tills jag kände att jag var bekväm med det rent spelmässigt. Den här typen av grooves är inte helt lätta att få till ett skönt flöde i, framförallt Mother Popcorn. Det är svårt att höra hur Clyde (Clyde Stubblefield) spelar på orginalinspelningen men jag tror jag fick till det hyfsat till slut ändå. Efter lite nötande fick jag till det helt enkelt. På det här låtarna använde jag mig av mitt gamla Ludwig-kit från 60-talet, passande nog. Jag valde också mina tunnaste hi-hat lock också det från tidigt 60-tal för att försöka få till det där ljusa krispiga hi hat – soundet som man hör på inspelningen av låtarna. Hela trumsetet är uppmickat och använde mig även av alla mickar när jag spelade in. I skrivande stund är inte låtarna mixade, det kommer i ”mixningskapitlet”. Det är när det mixas vi kommer avgöra vilka mickar som kommer användas för att få ett så efterliknande sound som möjligt.

En annan låt som jag spelade in från samma årtionde (1968) var ”For Once In My Life” av Stevie Wonder. Väldigt bra låt tycker jag och den har lite samma typ av sound som James Brown – låtarna. Soundet på inspelningarna i den här genren på 60-talet var ganska skitigt och trummorna är ganska svåra att urskilja. Det beror förmodligen på att det spelades in med färre mickar och att det blir läck in i varandras mickar, så det blir svårt att få till ett mer polerat sound. Men det är ju och andra sidan det skitiga som gör att det blir ett särskilt sound på det hela. Nog om det.

For Once In My Life spelade jag in på samma sätt som Cold Sweat och Mother Popcorn. Samma trummor och cymbaler. Jag bytte hi-hat lock till ett par lite större för att få ett litet fluffigare sound, det var väl enda skillnaden. Såklart stämde jag trummorna lite annorlunda med men det gör jag till varje låt för att efterlikna så mycket som möjligt. Låten spelades in i två versioner. Den första där jag försöker spela mer avskalat så som det låter på orginalinspelningen. På den andra versionen lägger jag till några slag i virveln för att få det att rulla lite mer. Personligen hade nog föredragit den andra versionen. Efter jag spelat in trummorna gjorde jag tamburin-pålägg på båda versionerna. Tamburinen är väldigt framträdande på originalet och en viktig del för att få det att svänga.

Cold Sweat, Mother Popcorn och For Once In My Life är inspelade med samma set-up.

Cymbaler: Bosphorus Master Thin Crash 20” , Zildjian Constantinople Medium Thin Low Ride 22”

Hi-hat: Zildjian Avedis (1960)

Trummor: Trumset: Ludwig WFL Basedrum 20” Ludwig Black Panther Tom 13” Yamaha Maple Custom Absolute Floor tom 16”

1969 släppte Beatles Come Together. Jag har inte lyssnat supermycket på Beatles om jag ska vara ärlig men det är klart att man har hört några av deras stora mästerverk. Come Together är en låt som jag tycker är bra och dessutom har ett coolt trumgroove med ett häftigt sound. Om man jämför låten med For Once In My Life som släpptes året innan är det stor skillnad på soundet. Visserligen är det två olika genre men stor skillnad på ljudet. Come Together låter mer som om den var inspelad i mitten av 70-talet då det är mycket torrare sound än till exempel For Once In My Life.

När jag spelade in Come Together använde jag mig även här av mina Ludwig trummor. Jag bytte till en större hängpuka (Ludwig Black Panther 13”) som är från sjuttioalet och har ett litet torrare sound. Sedan försökte jag stämma dem hyfsat likt som det är på inspelningen. Jag lade tunna lakan på

pukorna för att få det torrt och det blir ett coolt sound. Det kan akustiskt låta lite dött men det blir grymt ljud på andra sidan micken.

Spelmässigt försökte jag lyssna och ta efter för att det skulle bli så likt inspelningen som möjligt. Kanske inte låter så svårt att spela men trickset här är att inte spela för starkt på pukorna. Då försvinner hela soundet och drivet i kompet tycker jag. Det hörde man tydligt då jag testade att spela med olika dynamik. Jag tycker jag lyckades hyfsat bra och fick till det okej. Här skulle man ju man såklart vilja haft lite annat rum som är väldigt torrt men det är inget man bara fixar sådär så jag försökte dämpa rummet så mycket som möjligt. Här spelade jag bara med mig själv så att säga. Jag hade varken låten eller något klicktrack i lyssningen.

Cymbaler: Zildjian Constantinople Medium Thin Low Ride 22"

Hi-hat: Istanbul OM 15"

Trumset: Ludwig WFL Basedrum 20" Ludwig Black Panther Tom 13" Yamaha Maple Custom Absolute Floor tom 16"

70-Talet

I somras köpte jag Abba gold på en bensin-mack för att ha i bilen. Det visade sig bli en riktig hit då den rullade hela sommaren. Jag lyssnade på Abba en del som liten utan att förstå hur bra det var. Så jag bestämde mig för att spela in en av deras låtar nämligen Dancing Queen. En låt som jag spelat live flera gånger och aldrig tyckt att jag fått till det riktigt. Så jag kände att det här var ett bra tillfälle att dyka ner lite och undersöka saken.

Låten har egentligen inget svårt groove i sig, det är väldigt avskalat. Det är ett slags discobeat fast bastrumman spelar bara på ettan istället för att ligga på alla fjärdedelar. Så först spelade jag bara in kompet väldigt enkelt och försökte bara få det så bra som möjligt. Sedan höll jag på lite med olika percussion pålägg och kom fram till att det var shakern som gjorde hela svänget. Att i det här fallet inte spela för mycket i hi-haten utan låta shakern sköta finneserna. Då fick jag helt plötsligt till det och det behöver inte vara svårare än så.

Jag gjorde dock en variant på kompet. Jag lade till ett pukslag för att få det att leva lite mer. Kan inte riktigt bestämma mig vad som låter bäst. Men när jag väl spelade in det kändes det som att det var schysst med en variant. Soundmässigt är det ganska likt, min virvel kanske är lite mer nerstämd än på originalet. Det kändes som att det passade bra att ha lite mer botten i den. När jag spelade in den här låten fick jag det ännu en gång bevisat för mig att det inte alltid behöver vara så mycket som händer, Less is more helt enkelt. Men live har man ju allt för sällan en percussionist vid sin sida så då får man kompensera lite.

Hi-hat: Istanbul OM 15"

Virvel: Tama Starphonic Bugginga Snare

Trumset: Ludwig WFL Basedrum 20" Ludwig Black Panther Tom 13"

En annan häftig låt som släppts 1979 är Prince I Wanna Be Your Lover. En grym låt som jag gillar extremt mycket. Den tuffar på med samma komp hela låten och det är grymt snyggt. Här använde jag mig av mitt Yamaha-set som är från 2012. Kanske helt optimalt men om man sätter på coated-skinns på trummorna och stämmer upp dem lite kan man få dem lite torrare. En av det största skillnaderna mellan äldre trumset från 60-70 talet jämfört med nya är att nya trumset har mycket mer ton. Sen finns det såklart undantag.

Men eftersom det inte är några smattrande pukfills på den här låten tog jag bort pukorna från bastrumman. Det blir lätt mycket övertoner från pukorna annars när man spelar på bastrumman. Hi-haten nickade jag upp med en kondensator-mick, vilket jag inte skulle gjort fick jag reda på i efterhand. Skulle tagit en dynamisk istället för att undvika läck då en kondensatormick är mer rundupptagande. Som virvel använde jag mig av en stål-virvel som egentligen låter lite för bra för den här låten. Skulle gärna haft en äldre virvel som låter lite varmare, men det funkade ändå.

Spelmässigt kändes det inte som några större problem. Det är ju ett trumkomp som gör sig bra ihop med helheten, inte så märkvärdigt i sig.

Cymbaler på inspelningen: Zildjian Constantinople Medium Thin Low Ride 22”

Hi-Hat: Istanbul OM-Series 15”

Virvel: Tama Starphonic Steel Snare

Trumset: Yamaha Maple Custom Absolut 22,10,12,16

80-Talet

Här var det lite problem för mig att hitta låtar. Har väl helt enkelt inte lyssnat ihjäl mig på musik från det här årtiondet. Men när jag fick bläddra lite hittade jag snabbt några låtar som jag tycker är grymma och passade bra att spela in. Man märker tydligt att det började programmeras mer och alla inspelningar är det inte livetrummor på. Så jag kommer blanda lite livsinspelningen med midi/samplade ljud.

Whitney Houston är en artist som jag lyssnat mycket på och tyckte att en av hennes låtar skulle få plats. Jag valde How Will I Know (1985). Sjukt svängig låt som jag har spelat mycket och alltid gillat.

Här spelade jag in Trumkompet först. På inspelningen är det två olika slags komp, samma i vers och refräng och en variant i bryggan. Jag mickade upp trumsetet med någon slags standard set-up. Bastrumma, virvel, hängpuka, golvpuka och två överhäng. Här ville jag få till ett så bra grundljud som möjligt utan någon särskilt inriktning bara för att lätt kunna jobba med det i efterhand. På originalet är det programmerade trummor så jag försökte härma soundet så gott som det gick och försöka översätta det till akustiska trummor.

När jag spelade in kompen valde jag att inte för några direkta fill, det lade jag till i efterhand med samplade ljud. Om man lyssnar på låten hör man att att pukfillen innan refrängen till exempel har ett speciellt ljud. Det försökte jag hitta och skruva till så att det skulle bli så likt som möjligt och jag tycker jag lyckades ganska bra. Det var i min samplings-pad jag hittade ett par pukor som passade. Ett annat pålägg som jag gjorde var klappet som ligger i introt. I logic finns det väldigt mycket färdiga sound som man kan använda sig av på den här typen av pålägg och det funkar väldigt bra tycker jag.

Cymbaler på inspelning: Sabian HHX Legacy Crash 18”

Hi-hat: Sabian HHX Legacy 14"

Virvel: Tama Starphonic Steel Snare

Trumset: Yamaha Maple Custom Absolut 22,10,12,16

Michael Jackson - Billie Jean (1982)

Väldig avskalad trumkomp på den här låten, nästan samma hela tiden. På något sätt tycker jag det är svårare att spela ett så pass enkelt komp jämfört med ett komp där det händer grejer hela tiden. Ett litet för starkt slag eller minsta lilla dragning i kompet hörs väldigt tydligt direkt. Så det gäller att vara helt avslappnad hela tiden och det är lättare sagt än gjort tycker jag.

Det kändes ändå som att det var ganska lätt att spela sig igenom den här låten. Försökte efterlikna så gott som det gick och det gick ganska smärtfritt. Eftersom det inte är några cymbaler på inspelningen sänkte jag överhängsmicken ganska rejält ner mot trumsetet för att få mer kontakt. Det kan vara schysst att blanda in sen när man mixar. Annars var det inte särskilt svårinspelat, bastrumma, virvel, hi-hat och en överhängsmick. Virveltrumman valde jag att stämma ner lite mer än på originalet. Smaksak men jag kände att det blev lite bättre i mina öron med en virvel med lite mer botten i. I efterhand lade jag på en shaker som ligger med i större delar av låten. Det var faktiskt det svåraste att spela in på den här låten. Att få det att låta bra och att få till ett bra sound. Men efter några tagningar tycker jag att det satte sig hyfsat. Det som var svårt var att jag inte fick det att låta tigt från början med en vanlig shaker. Så jag fick låna en speciell shaker som inte är lika rytmkänslig, då fick jag det att funka.

Hi-hat: Sabian HHX Legacy 14"

Virvel: Tama Starphonic Steel Snare

Trumset: Yamaha Maple Custom Absolut 22,16

90-Talet

Robyn - Do You Really Want Me

En låt som jag tycker har ett groove och sound som speglar 90-talet. Programmerade trummor ska jag inte säga att det är till hundra procent, men det låter så och jag har inte hittat vem som spelar i alla fall. Låten har ett stadigt beat och det är en svängig produktion i sann 90-talsanda.

Här fick jag stämma upp virveln rejält för att få till den där snärten som virveln har på originalet. Hade gärna haft en grundare virvel här för att få ännu mer attack. Men någon sådan är jag inte. Men fick till det hyfsat så det kommer gå att skruva till det i mixningen. Jag lade också bastrumsmicken inne i bastrumman för att försöka få lite mer klick i den. Blev inte jättestor skillnad tyckte jag så det är något vi får jobba med i mixen.

På originalet låter det som om det ligger en tamburin dubbad med hi-haten. Så jag gjorde ett tamburinspår där jag dubbar hi-haten. Det blev en cool effekt som gör att kompet får en liten annan karaktär.

När jag lyssnar på den här inspelningen i efterhand hade jag gärna fått till lite mer attack i bastrumman. Plus att jag kanske skulle valt en annan bastrumma än vad jag hade på inspelningen. Det är små detaljer och säkert ingen större skillnad i slutmixen.

Här skulle jag kunnat testa att haft en pinstripe-skin på bastrumman vilket gör att det blir lite blötare och sjunger inte lika mycket som ett coated-skin som jag hade på när jag spelade in. Ett sådant här komp får inte bli för såsigt. Det måste vara ett tajt sound på varje trumma för att få till drivet i kompet. Det blir en utmaningen när det ska mixas.

Cymbaler på inspelning: Sabian HHX Evolution Crash 17”

Hi-hat: Sabian HHX Legacy 14” (överlock) Istanbul OM 15” (underlock)

Virvel: Tama Starphonic Bugginga Snare

Trumset: Yamaha Maple Custom Absolute 22,10,12,16

Kaah är en svensk artist som jag lyssnat lite in lite på senare år. Han har en låt som heter Kompissång som har ett tuffande shuffle-groove låten igenom. Tyckte att den kunde passa bra, kanske mest spelmässigt egentligen. Kände att det kunde bli en utmaning att få till det spelmässigt, inte helt lätt att få rull på ett sådant komp.

Först satte jag mig ner och bara spelade till låten för att få in rätt känsla. När det kändes bekvämt gick jag över till att spela kompet till klick bara. Det blir inte riktigt samma sak, eftersom det inte finns något att spela med. Testade även att spela kompet helt själv utan bakgrund eller klick. Det tog sin lilla tid att få det att sitta men när alla det här bitarna kändes hyfsat bekväma var det bara sätta igång med inspelningen.

Soundmässigt här gick jag mest på att det bara skulle låta bra som helhet. Det viktigaste var att få till ett sound som passar till den här typen av komp. Hade jag till exempel valt att ha en väldigt nerstämd virvel hade jag inte fått lika mycket snärt och driv gratis i spelet. Fick till ett bra ljud förutom hi-haten som blev lite hopklämd tyckte jag. Det kan bli så ibland om man stampar ned foten för hårt på pedalen. Men i övrigt var det en bra tagning så det kändes inte värt att gå in och pilla för mycket i det.

Cymbaler på inspelning: Zildjian Constantinople Medium Thin Low Ride 22”

Hi-hat: Sabian HHX Legacy 14”

Virvel: Tama Starphonic Bugginga Snare

Trumset: Yamaha Maple Custom Absolute 22” basedrum

2000-Talet

Mitt projektarbete när jag gick andra året på musikhögskolan var att plankta trumspåren på D’Angelos platta Voodoo som kom ut år 2000. Det var grymt lärorikt och kul att verkligen sätta sig in i en sådan välproducerad inspelning. Så jag valde att spela in en låt från den plattan, låten heter Chicken Grease.

På originalinspelningen är det Ahmir Thompson (Questlove) som spelar trummor. Han var en av anledningarna till att jag ville utforska den här plattan lite djupare. Det är väldigt coolt sound på den här låten och här ville jag få det så likt som möjligt. Jag visste att jag skulle få jobba en del med trummorna här för att få till det. Jag började med att stämma upp bastrumman rejält och stoppade in en extra kudde också för att få den helt torr. Det akustiska soundet blev bra, men in i micken blev det inte riktigt som jag ville. Det är ganska mycket korta slag som spelas på bastrumman i det här kompet så därför ville jag få till ett tydligt sound. Annars närmickade jag hi-haten, och på virveln spelade jag kantslag. Efter jag spelat in kompet samplade jag handklappet från originalet, tänkte att det kunde vara coolt att ha med. Det kan man blanda in med mitt egna inspelade kantslag och försöka få fram soundet

man vill åt. Ett annat pålägg jag också gjorde var att jag spelade in en dämpad crash som jag förmodligen kommer använda som hi-hat. Det beror lite på hur det kommer att låta ihop med det andra. Anledning till det är att på originalet låter det som Questlove spelar på någon slags hårt dämpad crash, som han använder som hi-hat.

Cymbaler: Zildjian Dark Crash 17”

Hi-hat: Istanbul OM 15”

Virvel: Tama Starphonic Steel Snare

Trumset: Ludwig WFL Basedrum 20”

Alicia Keys - If I Ain't Got You

En låt som har ett 6/4-komp. Soundet har en skön blandning av programmerat och akustiskt sound. Jag försökte framförallt att jobba med bastrumman och efterlikna den. På originalet har den ett skönt fluffigt sound fast det också finns tydlighet. Här laborerade jag lite med bastrumsmicken genom att placera den på lite olika sätt. Jag testade att ha den snett vinklad i bastrumman för att försöka få fram ett mer runt ljud men ändå behålla tydlighet. Försökte också med att ha den liggandes i bastrumman men då blev det för mycket klick-ljud. Bäst blev det när jag satte den på ett stativ precis vid bastrumshålet som jag har på de flesta andra tagningar. Jag hade velat få fram ett fluffigare sound i bastrumman. Det hade jag nog kunnat få om jag till exempel hade haft en bandmick framför bastrumman. Då hade jag kunnat bland båda mikrofonerna och haft större valmöjlighet.

Spelmässigt tycker jag att den här typen av komp kan vara ganska svåra att få svängiga ibland. Man måste hitta ett lugn i kompet och det får inte låta för stressigt.

Cymbaler: Sabian HHX Legacy Crash 18”

Hi-hat: Istanbul OM 15”

Virvel: Tama Starphonic Steel Snare

Trumset: Ludwig WFL Basedrum 20” Ludwig Black Panther Tom 13” Yamaha Maple Custom Floor tom 16”

Emeli Sandé - Heaven

Riktigt coolt trumkomp. Här var största drivkraften att jag ville lära mig att spela kompet bra. Så här fick jag sitta och spela kompet ett tag innan det satte sig. Det har väl inte satt sig fortfarande helt och hållet, hehe. Så på den här låten har jag loopat mig själv. Eftersom det är samma trumkomp hela tiden och en loopig känsla på originalet så var det möjligt att göra så. Jag spelade samma sak i ungefär fem minuter ungefär. Sen satt jag och valde ut fyra takter som hade bra driv och sväng helt enkelt.

På den här inspelningen stämde jag upp bastrumman på liknande sätt som i Chicken Grease fast jag använde mig av en annan bastrumma. Virveltrumman stämde upp ganska mycket för att få en snärtig karaktär. Här har jag ingen dämpning på virveltrumman för att efterlikna originalet så mycket som möjligt. Jag hade också två överhäng (A/B-Uppmickning) på den här låten ganska långt ner mot

trumsetet för att jag ska kunna blanda in rummet så mycket som möjligt i mixen sen. En viktig del i det här kompet är sextondels-tamburinen som jag spelade in i efterhand. Den har en stor del för att få det levande och drivande.

Hi-hat: Sabian HHX Legacy 14”

Virvel: Tama Starphonic Steel Snare

Trumset: Yamaha Maple Custom Absolute Basedrum 22”

Uppmickning

När jag spelat in har jag hela tiden haft en standard set-up uppställd, och det har varit. bastrumsmick, virvelmick (över och under), pukor, och två överhängsmickar. inte jättemycket mikrofoner att välja på men det var någon jag visste när jag satte mig in i det här. Jag har försökt anpassa mig till hur soundet är på låtarna och mickat upp efter det. På 60-talsinspelningarna flyttade jag runt överhängsmickarna i rummet lite för att försöka se om det blev någon större skillnad. Det blev det men i slutändan placerade jag dem ändå ganska nära trumsetet. För att komma åt det äldre vintage-soundet hade jag gärna haft en gammal bandmikrofon av något slag. Till exempel en sådan här:

Golden Age Project R1 MK2

70-talsinspelningarna kändes lättare att få till. Där närmickade jag det mesta för att få ett så tydligt grundljud som möjligt. Här hör man ganska tydligt hur trummorna lät och kunde anpassa det akustiska ljudet på ett sätt som gjorde att det lät ganska likt direkt in genom mickarna. För att få så lite läckage som möjligt har jag ibland spelat in kompen utan cymbaler bara för att det går in i alla mickar väldigt tydligt och lätt. Just 70-talsinspelningarna är ganska torra i sig så där försökte jag minimera cymbalerna så mycket som möjligt och ibland lade jag på det i efterhand. Fördelen när jag inte spelat in med cymbaler har också varit att jag har kunnat sänka överhängsmickarna lite så de kommer närmre trummorna. Då får man lite mer kropp från trummorna och kan blanda det med närmickarna.

Här är mikrofonerna som jag har använt mig av.

Bastrumma - Audix D6

Virveltrumma - Samson (EV PL 35 som sejärmick)

Pukor - EV PL 35 (På både häng och golvpuka)

Överhäng - Audio Technica ATM33A

Ljudkort - M-Audio M-Track Eight

Allt är inspelat i Logic Pro X

Mixning

En viktig del i hela min process är just den här delen, mixningsdelen. Det är här man kommer få låtarna att skilja sig från varandra sound-mässigt. Vissa låtar kommer man behöva jobba mer med och andra kommer vara mer självklara. Till min hjälp har jag min vän Axel som är en grym producent/låtskrivare och har även bra koll på att mixa.

Vi började med James Brown - låtarna Cold Sweat och Mother Popcorn. Lyssnade igenom inspelningarna och försökte noggrant undersöka hur trummorna lät. Här var det svårt att få till soundet eftersom det är inspelat med få mikrofoner rätt in i ett gammalt mixerbord som gör att det låter som det gör. Vi använde oss mest av rumsmikrofonen som skickades till en masterbus där vi lade på en bandsimuleringsplugg, som gör att man får en skön varm, skön och lite skitig känsla. Vi använde oss också av API - Mastringskompressorer för att även här få till den varma vintage-känslan.

Man kan helt enkelt säga att vi använde oss mest av rumsmikrofonen. Men blandade även in lite från bastrums och virvelmikrofonen för att förtydliga lite.

På Stevie-låten For Once In My Life jobbade vi i stort sett på samma sätt som med James Brown - låtarna eftersom soundet är snarlikt. Ända skillnaden var att vi lade på en vinyleffekt så det låter som man spelar upp låten från en vinylspelare. Det passade väldigt bra och gjorde så att man kom lite närmre det soundet vi ville åt.

Dessa tre låtar var helt klart de svåraste att få till. Låtarna är mixade ganska skitigt och nivåerna är ojämna. Det gör att det är svårt att höra helhets - soundet på trummorna, så vi fick göra så gott vi kunde.

Come Together blev nästa låt till mix. Visade sig också bli en väldigt lättmixad låt. Både jag och Axel har spelat in mycket musik med ljust det här trumsoundet. Så jag visste redan när jag spelade in trummorna till den här låten att det skulle bli relativt lättjobbat. Det vi gjorde var att skära bort lite mellanregister på bastrumman och pukorna får att lite mer luftiga pukor. Vi uppräckt också att ett återkommande slag på hi-haten var lite för ringigt. Då skar vi av hastigheten på hi-hatslaget och fick då en kortare release på hi-haten. Det hade jag inte tänkt på när jag spelade in så det var skönt att det gick att fixa i efterhand. En annan grej som jag inte tänkt på som Axel hörde direkt var att trummorna låg panorerade till höger. Så det gjorde vi också för att efterlikna så mycket som möjligt.

På Dancing Queen hade jag fått till ett hyfsat grundljud så här fanns det en ganska tydlig grund att jobba med. Vi började med att jobba med bastrumman där vi ville runda till soundet lite. För att få till det skar vi bort lite topp och förtydligade attacken i trumman i bottenregistret för det inte skulle bli för otydligt. Vi ville ha en varm känsla på bastrumman men ville fortfarande behålla tydligheten. Alla trummor är också lite lätt gateade för att strama åt soundet så mycket som möjligt och få det torrare helt enkelt. En gate lade vi på i det här fallet också för att slippa läck från överhängsmickarna.

I Wanna Be Your Lover - Här jobbade vi med helheten på det jag hade spelat in. Vi tog bort allt från överhänget även här för att få ett tajtare sound. Här ville vi helt enkelt få till det så som det känns när man lyssnar på originalet för det är så sjukt bra. Men för att få det optimalt berättade Axel att vi hade behövt klippa ut varje slag på varje trumma för att sedan kunna gå in på djupet lite mer och jobba mer detaljerat. Det fanns det tyvärr inte tid för här så jag fick sätta min egen touch på det.

När vi lyssnade på How Will I Know insåg vi snabbt att det skulle bli roligare att göra en programmerad version till grunden och blanda in några av grejerna jag spelade in. Min inspelade version kändes inte så lik som jag ville nu när man fått lite distans till inspelningen. Hur som helst började vi bara leta efter samplade trumljud som skulle kunna passa. Det gick ganska lätt och det blev mycket bättre att jobba på det här sättet när man ska försöka efterlikna en såhär pass programmerad låt. I stort sätt alla samplings plockade vi från Axels bibliotek där det fanns väldigt yrket användbart.

Billie Jean - Kompet är ganska självklart i sig och vi försökte bara efterlikna. Jag hade stämt ner virveln lite mer än på originalinspelningen. Det är väl enda skillnaden, det andra har vi försökt härma. Vi valde tillslut en annan shaker än den jag spelat in, det blev mer likt och tydligare. Det blev en färdigs-samplad variant. I övrigt komprimerade vi kaggen ganska hårt och klickade till den lite. Hi-haten gjorde vi lite ljusare än hur den lät innan och i vanlig ordning drog vi ner överhängs-mikrofonen lite. Virveln behövde vi inte jobba med särskilt mycket, vi putsade till den lite bara. Kompet blev cleant och fick en cool karaktär.

Do You Really Want Me - Här fick vi fram den snärtiga karaktären i virveltrumman och bastrumman som man hör på inspelningen, fram allt framträdande virvel. På virveltrumman använde vi oss av bara undernicken faktiskt, den lät bäst. Vi hade gärna fått fram hi-haten mer i mixen men den hade behövt mickas upp på ett annat sätt för att få fram den. Nu blev det lite för långt ifrån och drar man upp den för mycket läcker det in för mycket från övriga kittet.

Kompissång - På det här kompet gjorde vi bastrumman kortare genom att lägga en gate på den. Vi drog även bort lite mellanregister på den för att få en lite mer attack. Virveltrumman gjorde vi lite ljusare för att få fram tydligheten i ghost-slagen och för att den inte skulle låta allt för tung. Hi-haten skar vi också lite botten i för att få den lite ljusare och tydligare. Shakern gjorde vi bredare och större för att få den att inte låta allt för instängd.

Chicken Grease - På den här låten blandade vi in en slags samplad ride-hihat med den jag själv spelat in och det blev schysst. Annars gjorde vi handklappet lite svagare så det inte skulle ta över allt för mycket. Bastrumman gjordes lite tydligare, fast vi ville fortfarande behålla det akustiska soundet så vi försökte inte jobba sönder den. På själva master-regeln lade vi på både dist och en kompressor och de blev väldigt coolt.

If I Ain't Got You - Här jobbade vi med att få hi-haten att låta lite krispigare, att få lite mer briljans i den. Det var inte heller här helt lätt eftersom jag inte hade en separat hi-hat mick när jag spelat in.

bastrumman gjorde vi lite tydligare genom att ta bort lite mellanregister och på så sätt få den lite mer framträdande. Virveltrumman behövde vi inte jobba särskilt mycket med, bara förtydliga den lite så den inte låter så instängd. Med pukorna var det inte heller så mycket jobb. Fick jobba lite extra med golvpuken innan vi fick till den, eftersom den hade någon slags efterton. Men det var lätt fixat.

Heaven - På den här låten har vi loopat fyra takter av det jag spelade in för att få ett bra driv. Vi testade lite olika delar av kompet och undersökte var det svängde bäst. Sedan loopade vi som sagt de takter som kändes bäst. Både virveln och bastrumman var ganska högt uppstämnda och lät bra i mixen. Vi ville inte jobba för mycket med kompet, då är det lätt att ratta bort sig om man redan känner att man är ganska nöjd. Tamburinen som ligger med hela tiden EQ:ade vi så att den lyftes fram lite mer. På den här låten hade vi med ganska mycket rum för att det kändes som det passade in med kompet.

Det var kul att sitta ner med Axel och mixa mina komp. Han har verkligen koll och det är kul att se hur stor skillnad det kan göra. Jag har också lärt mig väldigt mycket och fått mycket tips hur jag kan göra i fortsättning både i inspelningssituationen för att kunna få ett bra grundljud. Och har även lärt mig en del om hur man kan styra upp en hyfsad mix. Jag är faktiskt också förvånad hur bra det gick att få till med tanke på vilka mikrofoner jag använt mig av och att jag spelat in allt i ett halvbra rum också. Det går ju såklart inte jämföra med en satsig proffsproduktion med absolut en bit på vägen. Axel och jag jobbar mycket ihop till vardags och blev ändå ganska positivt överraskade av soundet av trummorna så det här sättet är något vi kommer fortsätta jobba på.

Slutreflektion

Hur gick det?

Nu när jag är klar med det här projektet känner jag att jag har lärt mig väldigt mycket om olika saker. Vad som krävs för att det ska kunna bli så bra som möjligt i en studiosituation. Där känner jag att jag har lärt mig väldigt mycket.

Jag tycker att i det stora hela har det gått bra. Det kanske inte alltid har låtit så som jag tänkt att det skulle låta. Men det hade jag inte heller räknat med eftersom jag har haft begränsad utrustning att spela in med och inte haft tillgång till masa olika slags rum. Med den utrustningen jag har haft som inte är toppklass tycker jag att jag ändå har fått till det bra. Jag har aldrig varit min egen inspelningstekniker innan så det har varit lärorikt. Att lösa tekniska problem som kan uppstå samtidigt som man ska göra ett bra jobb spelmässigt.

Vad har jag lärt mig?

Jag har lärt mig väldigt mycket olika saker. Framförallt att kunna spela in mig själv på egen hand i olika slags sammanhang. Att kunna känna av en situation/låt och att göra den så bra som möjligt. Att själv i logic kunna starta upp ett projekt och göra en inspelning utan problem.

Jag tycker det har varit kul att sätta sig in i andra låtar som redan spelats in för att sedan härma och ibland göra en egen version av det. Jag har märkt att vissa inspelningar är mer genomtänkta än andra. I vissa låtar har jag fått en tydlig idé om saker jag har velat göra annorlunda medan i andra är det så pass bra på originalet så då har jag bara försökt planka. Hur man än vrider och vänder på det är det ju ändå jag som spelar in det och då sätter jag min prägel på det hela. Att lyssna på ett trumspår säger

kanske inte alltid så mycket då det inte heller kanske låter så märkvärdigt. På det flesta av låtarna jag har valt är det helheten som räknas och det är det som gör det bra. För mig har det här arbetssättet varit utvecklande och väldigt kul. Att ta en låt, börja lyssna in den, planka trumkompet, kolla in hur trummorna låter, försöka efterlikna, testa olika uppsättningar av mikrofoner och tillslut försöka att spela in det bra. Hela det sättet att jobba på har varit väldigt utvecklande.

Förutsättningar

Med facit i hand hade jag ibland gärna haft lite fler mikrofoner att välja bland för att kunna göra skillnad. Även haft ännu fler trummor och cymbaler att tillgå för att kunna få till det ännu mer exakt än vad jag har kunnat göra. Om jag hade spelat in i skolans studio hade jag ju såklart haft andra förutsättningar när det gäller fram för allt mikrofoner. Men då hade jag inte på samma sätt lärt mig under tiden jag spelat in eftersom jag hade haft en tekniker på plats i kontrollrummet. Det har varit extremt utvecklande att själv få sitta och testa och laborera med olika trummor,uppmickningar osv.

Vad hade jag kunnat gjort annorlunda / bli bättre på?

Om jag hade börjat spela in lite tidigare hade jag haft lite mer tid till att spela in några fler komp. Nu blev det lite stressigt på slutet och jag hade nog tänkt mig några till. Men låtarna jag spelade in täcker ett brett område och det var min tanke från början. På vissa låtar kanske jag kunde ha varit ännu mer noggrann med vissa grejer. När man till exempel jobbar med olika pålägg har jag ibland inte tagit med allt som finns med på originalet. Det har varit en svår avvägning då det inte alltid har varit så snyggt och ibland inte så lätt att få till helt enkelt.

Något som jag kan förbättra i en inspelningssituation är att jag måste bli bättre på att uppskatta mitt eget spel. Jag är ganska känslig för att lyssna på mig själv efter en tagning och är nästan aldrig nöjd. Om jag väntar några dagar och låter inspelningen lägga sig lite känns det bättre och då kan jag uppskatta det mer än innan. Det är bra att vara självkritisk men till en viss gräns. Det är viktigt att gilla det man gör också.

Framtiden

Sättet jag har jobbat på i det här projektet är verkligen ett arbetssätt som jag i framtiden kommer att fortsätta med. Jag tycker det är kul att jobba på det sättet och att hela tiden uppfinna hjulet. Det är något jag är väldigt intresserad av och vill förbättra mig inom. Till vardags spelar jag som de flesta andra mer live än i studio. Mycket av det jag har lärt mig när jag spelat in är saker som jag kan ta med mig in i livesammanhanget också. Att vara noggrann både soundmässigt och spelmässigt är något i alla fall jag försöker vara mer noggrann med nu jämfört med vad jag kanske var för ungefär ett år sedan. Jag tycker att kombinationen live och studio är perfekt för mig och det är så jag vill jobba. För mig spelar det inte så stor roll vilken genré det är. Bara jag tycker det är kul och att folk i min omgivning också tycker det.

Det här har varit ett perfekt avslutningsprojekt för mig här på musikhögskolan. Det känns skönt att gå ut och veta vad jag vill göra. Så nu är det bara fortsätta jobba på och ha kul. Tack för mig.

